

1. príklad

Nájdite obor pravdivosti výrokovej formy:

$$2|x-1| + 3 \leq |5-4x|$$

definovanej nad oborom reálnych čísel. Dokážte, že vaše riešenie je správne. V dôkaze využite tieto dve vlastnosti absolútnej hodnoty:

$$\forall x \forall y (y \leq |x| \leftrightarrow y \leq x \vee y \leq -x) \quad (1)$$

$$\forall x \forall y (|x| \leq y \leftrightarrow x \leq y \wedge -x \leq y) \quad (2)$$

Riešenie 1. úlohy:

V tomto príklade môžeme použiť aj prvý aj druhý prípad pre vlastnosti absolútnych hodnôt. Aplikujeme tieto dva prípady do nerovnice a dostávame:

$$2|x-1| + 3 \leq |5-4x| \leftrightarrow \{\text{podľa (1) aj (2)}\}$$

$$[2(x-1) + 3 \leq 5-4x] \vee [2(-(x-1)) + 3 \leq 5-4x] \wedge [2(x-1) + 3 \leq -(5-4x)] \vee [2(-(x-1)) + 3 \leq -(5-4x)]$$

Jednotlivé prípady pre x som dala do [], aby boli lepšie rozlíšiteľné logické operandy a - \wedge a alebo - \vee . Ďalej môžeme počítať jednotlivé prípady pre x.

$$[2x-2 + 3 \leq |5-4x|] \vee [-2x + 2 + 3 \leq |5-4x|] \wedge [2|x-1| + 3 \leq -5+4x] \vee [2|x-1| + 3 \leq 5-4x]$$

A ďalej už len upravujeme:

$$[2(x-1) + 3 \leq -5+4x] \vee [2(x-1) + 3 \leq 5-4x] \wedge [2x-2 + 3 \leq 5-4x] \vee [-2x + 2 + 3 \leq 5-4x]$$

$$[2x-2 + 3 \leq -5+4x] \vee [-2x+2 + 3 \leq 5-4x] \wedge [2x-2 + 3 \leq -5+4x] \vee [-2x + 2 + 3 \leq -5+4x]$$

$$[2x-2 + 3 \leq 5-4x] \vee [-2x+2 + 3 \leq 5-4x] \wedge [2x-2 + 3 \leq -5+4x] \vee [-2x + 2 + 3 \leq -5+4x]$$

$$[2x+4x \leq 5-1] \vee [-2x+4x \leq 5-5] \wedge [2x-4x \leq -5-1] \vee [-2x-4x \leq -5-5]$$

$$[x \leq \frac{2}{3}] \vee [x \leq 0] \wedge [x \geq 3] \vee [x \geq \frac{5}{3}]$$

Z doterajšieho riešenia nám vyšiel výsledný interval, a teda x patrí do intervalu $(-\infty, 0] \cup [\frac{5}{3}, \infty)$

2. príklad

Nech a_n je postupnosť čísel definovaná vzťahom:

$$a_0 = 0$$

$$a_1 = 0$$

$$a_2 = 2$$

$$a_{n+3} = 6a_{n+2} - 11a_{n+1} + 6a_n$$

Dokážte, že pre každé prirodzené číslo n platí rovnosť:

$$a_n = 3^n - 2^{n+1} + 1$$

Riešenie 2. úlohy:

Túto úlohu budeme riešiť pomocou princípu matematickej indukcie. Kde si určíme bázu indukcie, indukčný krok a nakoniec vyjadríme indukciu.

Báza indukcie:

Musíme dokázať tvrdenie pre $n = 0$, $n = 1$ a $n = 2$ a dostávame:

$$a_0 = 0 = 3^0 - 2^{0+1} + 1 = 1 - 2 + 1 = 0$$

$$a_1 = 0 = 3^1 - 2^{1+1} + 1 = 3 - 4 + 1 = 0$$

$$a_2 = 2 = 3^2 - 2^{2+1} + 1 = 9 - 8 + 1 = 2$$

Indukčný krok:

Budeme predpokladať, že tvrdenie platí pre n , $n+1$, $n+2$ a $n+3$. A zapíšeme indukčné predpoklady (IP):

$$a_n = 3^n - 2^{n+1} + 1$$

$$a_{n+1} = 3^{n+1} - 2^{n+1+1} + 1 = 3^{n+1} - 2^{n+2} + 1$$

$$a_{n+2} = 3^{n+1+1} - 2^{n+1+1+1} + 1 = 3^{n+2} - 2^{n+3} + 1$$

$$a_{n+3} = 3^{n+1+1+1} - 2^{n+1+1+1+1} + 1 = 3^{n+3} - 2^{n+4} + 1$$

A teraz môžeme ďalej dosadiť do rovnice podľa IP:

$$\begin{aligned}
a_{n+3} &= 6a_{n+2} - 11a_{n+1} + 6a_n = 6 * [3^{n+2} - 2^{n+3} + 1] - 11 * [3^{n+1} - 2^{n+2} + 1] + 6 * [3^n - 2^{n+1} + 1] = \\
&= 6 * [3^n * 3^2 - (2^n * 2^3) + 1] - 11 * [3^n * 3^1 - (2^n * 2^2) + 1] + 6 * [3^n - (2^n * 2^1) + 1] = \\
&= 6 * [3^n * 3^2 - (2^n * 2^3)] - 11 * [3^n * 3^1 - (2^n * 2^2)] + 6 * [3^n - (2^n * 2^1)] + 6 - 11 + 6 = \\
&= 6 * [3^n * 3^2 - (2^n * 2^3)] - 11 * [3^n * 3^1 - (2^n * 2^2)] + 6 * [3^n - (2^n * 2^1)] + 1 = \\
&= [3^n * 3^2 * 6 - 6 * 2^n * 2^3] - [3^n * 3^1 * 11 - 2^n * 2^2 * 11] + [3^n * 6 - 2^n * 2^1 * 6] + 1 = \\
&= 54 * 3^n - 42 * 2^n - 33 * 3^n + 2^n * 44 + 6 * 3^n - 12 * 2^n + 1 = \\
&= 27 * 3^n - 16 * 2^n + 1 = \\
&= 3^n * 3^3 - 2^n * 2^4 + 1 = \\
&= \mathbf{3^{n+3} - 2^{n+4} + 1}
\end{aligned}$$

Týmito výpočtami sme dokázali pravdivosť indukčného predpokladu pre $n+3$. A teda platí indukčný predpoklad.